

Maag- Darm- en Leverziekten

Colonscopie Bevolkingsonderzoek

Inleiding

Naar aanleiding van een positieve iFOBT (ontlastingstest) bent u op het spreekuur van de Maag-, Darm- en Leververpleegkundige (MDL-verpleegkundige) geweest. De MDL-verpleegkundige heeft u tijdens dit intakegesprek informatie gegeven over het darmonderzoek, de voorbereiding en mogelijke sedatie.

Wat is een colonscopie?

Een colonscopie is een onderzoek waarbij de hele dikke darm nauwkeurig op de aanwezigheid van afwijkingen wordt geïnspecteerd. Het totale onderzoek duurt ongeveer 45 minuten. De colonscopie wordt gedaan met behulp van een endoscoop, een videocamera die in een lange, dunne buigzame slang is ingebouwd. De colonscopie wordt verricht door een Maag-, Darm- en Leverarts (MDL-arts).

Om het onderzoek voor u zo aangenaam mogelijk te laten verlopen, kunt u een kortdurend slaapmiddel krijgen (sedatie), dit zorgt voor een lichte "roes" tijdens het onderzoek.

Medicijngebruik

Gebruikt u bloedverdünnende medicatie?
Wanneer u antistolling geneesmiddelen gebruikt, is het belangrijk dat u de instructies, die u hebt gekregen van de MDL-verpleegkundige, naleeft. De MDL-verpleegkundige voert indien nodig hierover overleg met de MDL-arts. Wanneer u deze adviezen niet heeft opgevolgd, moet u dit altijd voor het onderzoek melden aan de arts die het onderzoek verricht.

Indien u de geneesmiddelen Marcoumar of Acenocoumarol gebruikt:

- De trombosedienst wordt door de MDL-verpleegkundige ingelicht over de afspraken die met u zijn gemaakt over het gebruik van de antistolling geneesmiddelen.
- In verband met de bloedstolling: Laat op de dag van het onderzoek één uur en 15 minuten van tevoren bloedprikken bij de afdeling Bloedafname (route 27). U dient hiervoor online een afspraak te maken via www.ghz.nl/bloedafname.
- Na het onderzoek hoort u wanneer u weer met de antistolling mag starten.

Gebruikt u ijzertabletten? De ijzertabletten mag u 5 dagen voor het onderzoek niet meer innemen.

Als u een inhalator of spray gebruikt voor de luchtwegen, dan moet u die op de dag van het onderzoek gewoon gebruiken.

Heeft u diabetes (suikerziekte)?

De MDL-verpleegkundige heeft met u afspraken gemaakt over het aanpassen van uw tabletten en/of insulinegebruik. Mocht uw bloedsuiker te laag worden, dan mag u altijd dextro-tabletten innemen, ook als u niet meer mag eten. Neem altijd uw insuline en uw glucosemeetapparatuur mee naar het ziekenhuis.

Afspraken ten aanzien van de medicatie:

Geneesmiddel	Beleid

Bent u bloeddonor?

Vanwege het onderzoek kan het zijn dat u voor een bepaalde tijd geen bloed mag geven. De bloedbank kan u daar verder over informeren.

De voorbereiding

Om een zo goed mogelijke diagnose te kunnen stellen, is het belangrijk om voorafgaand aan het onderzoek de darm goed te reinigen. Dit doet u door onderstaand advies op te volgen.

Twee dagen voor het onderzoek:

Om uw dikke darm optimaal voor te bereiden, is het van belang dat u twee dagen voorafgaand aan het onderzoek een lichtverteerbaar dieet volgt. Naast lichtverteerbaar eten is het ook belangrijk dat u niet te grote porties eet. Met name de laatste maaltijd mag geen grote maaltijd zijn, dit belemmert anders de darmlediging.

Lichtverteerbare voeding bestaat uit:

Witte rijst, pasta's, gekookte aardappelen, gekookte groenten, kip, vis, tartaar/mager rundergehakt, wit brood (met beleg), beschuit, crackers, zuivelproducten, fruit (zonder pitjes), enz.

Het is niet toegestaan om rauwkost, zaden/pitjes of volkoren producten te eten, zoals; muesli, kiwi's, druiven, aardbeien, noten, peulvruchten en mais.

Eén dag voor het onderzoek:

Op deze dag begint u met het drinken van het laxeermiddel (Picoprep). U mag tot 1 uur voor u begint met het drinken van de Picoprep nog een lichtverteerbare maaltijd. Hierna mag u niet meer eten. Wel mag u onbeperkt heldere dranken drinken.

Toegestane heldere dranken:

- Water (met of zonder limonade)
  - heldere appelsap/dubbelfris light
  - heldere kruiden- of vruchtenthee zonder suiker (wel zoetstof)
  - heldere bouillon zonder kruiden
- Let op: heldere dranken mogen geen toegevoegde suikers bevatten.

Het is niet toegestaan de volgende dranken te drinken: zwarte thee, koffie, troebele of rode vruchtensappen, koolzuurhoudende dranken en melk(producten).

Laxeren voor het onderzoek:

U heeft van de MDL-verpleegkundige een recept voor laxeermiddelen gekregen: Picoprep en Bisacodyl. U kunt met dit recept terecht bij de apotheek.

U maakt de Picoprep als volgt klaar:

- Vul een glas met koud water.
- Open de verpakking Picoprep.
- Leeg de inhoud van het zakje in het glas.
- Roer twee à drie minuten tot de oplossing niet meer bruist. Wanneer de melkachtige oplossing warm wordt, wacht dan tot deze is afgekoeld.
- Drink het glas in één keer leeg.

U volgt het volgende laxeerschema:

<i>U heeft het onderzoek vóór 13:00 uur</i>	<i>U heeft het onderzoek ná 13:00 uur</i>
Dag vóór het onderzoek:	Dag vóór het onderzoek:
14:00 2 tabletten bisacodyl 16:00 U mag niet meer eten	17:00 2 tabletten Bisacodyl 19:00 U mag niet meer eten
17:00 1 ^{ste} glas Picoprep 17:00 - 20:00 2 liter heldere dranken	20:00 1 ^{ste} glas Picoprep 20:00 - 23:00 2 liter heldere dranken
Dag ván het onderzoek:	Dag ván het onderzoek:
5:00 2 ^{de} glas Picoprep 5:00 - .... 2 liter heldere dranken	9:00 2 ^{de} glas Picoprep 9:00 - ... 2 liter heldere dranken

Omdat u nuchter moet zijn moet u minimaal 2 uur voor het onderzoek stoppen met drinken. U kunt in bovenstaande schema zelf de eindtijdivullen op de stippellijn wanneer u stopt met drinken van de 2 liter heldere drank.

Blijft u in de buurt van een toilet, zodra u met laxeren begint. Het kan 1-3 uur duren voor de ontlasting opgang komt.

Medicatie:

Neem uw medicatie één uur voordat u begint met drinken of één uur nadat u

gestopt bent met drinken van het laxemiddel en de heldere dranken.

Belangrijk:

Uw darm begint schoon te worden zodra uw ontlasting lijkt op urine (waterdun, lichtkleurig en helder). Voor een goed gereinigde darm moet u echter nog steeds zoveel mogelijk van de toegestane heldere dranken blijven drinken.

Tips bij de voorbereiding op het onderzoek:

- Om de ontlasting goed op gang te brengen, adviseren wij om regelmatig te bewegen.
- Als u de smaak niet prettig vindt, gebruikt u een rietje om de Picoprep te drinken.
- Drink tenminste eenmaal bouillon.

Dag van het onderzoek

Wat neemt u mee?

- Afsprakenkaartje.
- Schoon ondergoed, zo nodig een brillenkoker en/of doosje voor het gehoorapparaat.
- Als u een C-PAP apparaat (vanwege slaapapneu) gebruikt, neemt u deze mee.
- Het telefoonnummer van degene die u ophaalt.

Waar meldt u zich?

U meldt zich 15 minuten voor de afgesproken tijd bij de balie van de Scopie afdeling in het Groene Hart Ziekenhuis, Bleulandweg 10, 2803 HH Gouda.

U volgt vanaf de hoofdingang route 38.

Voor het onderzoek

Een endoscopieverpleegkundige haalt u op uit de wachtruimte. U krijgt de gelegenheid om de onderkleding (broek/rok en ondergoed) uit te trekken.

Wanneer met u is afgesproken dat een slaapmiddel krijgt, dan wordt vooraf de bloeddruk gemeten. Ook krijgt u een knijpertje op de vinger om het zuurstofgehalte in het bloed te meten tijdens het onderzoek.

U krijgt een infuusnaaldje in het bloedvat aan de binnenkant van uw elleboog. Via dit naaldje krijgt u het slaapmiddel toegediend.

Tijdens het onderzoek

Het is niet toegestaan dat er andere mensen, zoals familieleden aanwezig zijn tijdens het onderzoek.

U ligt tijdens het onderzoek op uw linkerzij op een bed. De arts brengt de endoscoop voorzichtig via uw anus in de dikke darm. Om een goed beeld te krijgen van de binnenkant van uw darm, blaast de arts via de endoscoop lucht in uw darm. U kunt door de ingeblazen lucht last krijgen van darmkrampen en winderigheid; dit is een normale reactie.

De arts neemt soms tijdens het onderzoek stukjes weefsel weg, dit is pijnloos. Het weefsel wordt opgestuurd naar het laboratorium voor onderzoek door de patholoog.

Na het onderzoek

Wanneer u tijdens het onderzoek een slaapmiddel heeft gekregen, blijft u na het onderzoek nog één uur op de Scopie afdeling om uit te slapen. Als u goed wakker bent, krijgt u een broodmaaltijd en drinken. U kunt na het onderzoek last hebben van darmkrampen. Probeer zoveel mogelijk winden te laten, hierdoor nemen de krampen af. U kunt eventueel thuis paracetamol nemen tegen de buikpijn.

Let op:

Indien u een slaapmiddel heeft gekregen houdt u er dan rekening mee dat u zich door het slaapmiddel de rest van de dag suf kunt voelen.

U mag daarom **tot twaalf uur** na het onderzoek niet zelfstandig aan het verkeer deelnemen. Dit betekent dat u niet mag fietsen of een auto besturen. U mag ook niet zonder begeleiding naar huis lopen of zonder begeleiding met een taxi of bus naar huis. De begeleiding die u op komt halen moet tenminste 18 jaar zijn.

Mogelijke complicaties

Een colonscopie is een veilig onderzoek maar er kunnen soms complicaties optreden. De kans op een complicatie neemt toe als de arts tijdens het onderzoek een ingreep/behandeling uitvoert.

- Als u sedatie krijgt, kan dit effect hebben op de ademhaling, hartslag en bloeddruk. We houden uw situatie continu in de gaten waardoor direct kan worden ingegrepen als er bijzonderheden optreden.
- Een enkele keer kan tijdens het onderzoek een bloeding ontstaan. Bij een behandeling of kleine ingrepen tijdens het onderzoek komt dit vaker voor. Een bloeding kan in de meeste gevallen tijdens het onderzoek verholpen worden.
- Een zeldzame complicatie is een scheurtje(perforatie) in de darmwand, in sommige gevallen kan dit tijdens het onderzoek verholpen worden, in andere gevallen is een opname en soms ook een operatie noodzakelijk.
- Bij een klein gedeelte van de mensen lukt het niet om bij een colonscopie het begin van de dikke darm te bereiken waardoor niet de hele darm kan worden onderzocht.

De uitslag

Voordat u naar huis gaat krijgt u van de MDL-arts te horen of er op basis van het onderzoek aanwijzingen zijn voor een afwijking.

Het is heel normaal als u pas een aantal dagen na het darmonderzoek weer ontlasting krijgt.

U wordt 7 dagen na het onderzoek gebeld door de MDL-verpleegkundige. Wanneer er weefsel is afgenomen tijdens het onderzoek krijgt u hiervan tijdens het telefonisch consult de uitslag.

Contact

Heeft u vragen over het onderzoek of de voorbereiding?

Neem gerust contact op met de MDL-verpleegkundige, op werkdagen tussen 8.00 - 9.00 uur: (0182) 50 56 54.

Het laxeren lukt niet?

Als het drinken van het laxeermiddel niet lukt, als u moet braken of is de ontlasting niet waterdun en helder op de dag van het onderzoek. Wij adviseren u om contact op te nemen met de Scopie afdeling, op werkdagen tussen 8.00 - 17.00 uur: (0182) 50 50 17.

Wilt u het onderzoek verzetten of annuleren?

Neem dan contact op met de MDL-verpleegkundige op werkdagen tussen 8:00 - 9:00 uur: (0182) 50 56 54.

Heeft u complicaties/lichamelijke klachten na het onderzoek?

Als u na het onderzoek aanhoudende buikpijn, koorts, veel of langdurig bloedverlies bij uw ontlasting heeft, neem dan contact op met de Scopie afdeling. Op werkdagen tussen 8.00 - 17.00 uur: (0182) 50 50 17.

Buiten kantoor tijden kunt u contact opnemen met de Huis Artsen Post (HAP) via telefoonnummer: (0182) 32 24 88.

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u kijken op de volgende websites:

- www.ghz.nl/specialismen/maag-,darm-en-leverziekten/
Informatie over het darmonderzoek en de behandeling van darmkanker in het Groene Hart Ziekenhuis.
- www.rivm.nl/onderwerpen/B/bevolkingsonderzoek_darmkanker
Informatie van het RIVM over het bevolkingsonderzoek.
- www.bevolkingsonderzoekzuidwest.nl/darmkanker
Informatie over het bevolkingsonderzoek in Zuid-Holland.
- www.ghz.nl/specialismen/scopie-afdeling
Informatie over het darmonderzoek in het Groene Hart Ziekenhuis.

- www.mlds.nl/brochures
Algemene informatie over het darmonderzoek.
- www.ghz.nl

Tot slot

Wij verzoeken u vriendelijk op tijd aanwezig te zijn. Het kan voorkomen dat uw afspraak uitloopt vanwege bijvoorbeeld een spoedgeval. We hopen dat u hiervoor begrip heeft.

Groene Hart Ziekenhuis, Locatie Gouda

Bleulandweg 10
2803 HH Gouda

Algemeen telefoonnummer ziekenhuis:
(0182) 50 50 50

Colofon

uitgave: Groene Hart Ziekenhuis, Gouda
productie: Marketing & Communicatie
december 2021
04.07.089